

Ekonomski fakultet
Studije menadžmenta
Podgorica
ESEJ
AKCIJE
Sudent: Golubović Bojan
Podgorica, Septembar 2007 god

Pojam akcije

Akcija je vlasnička hartija od vrednosti koja svom vlasniku daje određena prava u akcionarskom društvu.

Vrste akcija

Akcije se mogu podeliti na najrazličitije načine, ali osnovna podela akcija je na:
obične akcije- svom vlasniku daju određena pravo na udeo u godišnjoj dobiti akcionarskog društva (dividenda), pravo glasa na Skupštini akcionara i druga prava
prioritetne akcije- svom vlasniku ove akcije ne daju pravo glasa, ali mu daje prvenstvo isplate dividende u odnosu na vlasnika običnih akcija, kao i prvenstvo namirenja u slučaju likvidacije ili bankrotstva akcionarskog društva u odnosu na vlasnika običnih akcija

PRAVA AKCIONARA (*)

OBAVEZA OTVARANJA VLASNIČKOG RAČUNA

POSTUPAK PRODAJE AKCIJA (*)

POSTUPAK KUPOVINE AKCIJA (*)

NEOPHODNA DOKUMENTACIJA

OBAVEZA UPIISA VLASNIŠTVA NAD AKCIJAMA U CENTRALNI REGISTAR, DEPO I KLIRING

HARTIJA OD VREDNOSTI

ODRŽAVANJE SKUPŠTINE AKCIONARA

USKLAĐIVANJE BAZE AKCIONARA I DODELJIVANJE «CFI» KODA I «ISIN» BROJA

MALI AKCIONARI

PRAVA AKCIONARA:

pravo kontrole (glasa)- ovo pravo podrazumeva pravo glasa na Skupštini akcionara. Vlasnici prioritetnih akcija najčešće ne poseduju ovo pravo,

pravo na deo dobiti- podrazumeva pravo na dividendu -isplata određenog novčanog iznosa po akciji na račun u banci članu Centralnog registra, i u reinvestiranju dobiti – učešće u emisiji akcija, definisane na osnovu opredeljenog dela dobiti za raspodelu po ovom osnovu,

pravo preče kupovine- omogućava vlasniku akcije sa ovim pravom da pri novoj emisiji akcija iskoristi svoje pravo i kupi deo akcija iz nove emisije, kako se ne bi narušavala struktura vlasništva,

pravo na uvid u poslovne rezultate akcionarskog društva- podrazumeva omogućavanje uvida akcionaru u osnovne finansijske izveštaje- bilans stanja, bilans uspeha...

pravo na srazmerni deo stečajne ili likvidacione mase- podrazumeva isplatu akcionara u slučaju stečaja ili likvidacije akcionarskog društva. Ovo pravo je rezidualnog karaktera, tj. akcionarsko društvo nema zakonsku obavezu da isplaćuje akcionara. U slučaju stečaja ili likvidacije, akcionarsko društvo prvo isplaćuje vlasnike obveznica, zatim vlasnike prioritetnih akcija i na kraju vlasnike običnih akcija

pravo na transfer akcija- podrazumeva pravo na slobodnu prodaju akcija tj. akcionarima nije potrebna saglasnost menadžmenta ili drugih akcionara da bi prodavali svoje akcije. Naravno, preduslov je da se akcije kotiraju na Beogradskoj Berzi.

POSTUPAK PRODAJE AKCIJA

Akcijama se trguje isključivo na Beogradskoj Berzi. Jedini način da prodate svoje akcije jeste da to uradite preko Berzanskog posrednika.

Da biste dali nalog za prodaju svojih akcija morate posedovati original Potvrdu o vlasništvu nad akcijama

dobijenu od strane Emitenta (do dematerijalizacije hartija od vrednosti, a u skladu sa Zakonom), kao i otvoren Namenski dinarski račun za prodaju akcija kod banke koja je član Centralnog registra. Ukoliko nemate otvoren Namenski račun, "Intercity broker" a.d., Beograd će na Vaš zahtev, u Vaše ime i za Vaš račun, veoma brzo, efikasno i besplatno otvoriti ovaj račun u nekoj od banaka sa kojima ima poslovnu saradnju, a koje su naravno članovi Centralnog registra, kako Zakon i propisuje.

**-----OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU.-----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL:

maturskiradovi.net@gmail.com